

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΘΕΣΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ambelos
CULTURAL CENTER

Μάρκος Καμπάνης

ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΝΤΑΣ

ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ 1990-2008

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ - 14 ΜΑΡΤΙΟΥ 2010

Μάρκος Καμπάνης

Γεννήθηκε στην Αθήνα τό 1955.

Σπούδασε ζωγραφική από τό 1974 στό Wimbledon καί στό St Martin's School of Art στό Λονδίνο, όπου έμεινε ως τό 1980. Παρακολούθησε επίσης γιά άρκετούς μήνες τό έργαστήριο συντήρησης του Σταύρου Μιχαλαριά στό Λονδίνο καθώς καί τό έργαστήριο χαρακτηριστικής Apollo Etching Studio.

Τό 1983 έζησε γιά έξι μήνες στή Φλωρεντία ζωγραφίζοντας τοπία καί μελετώντας τά μουσεία τής Ιταλίας.

Οί εικαστικές του δραστηριότητες περιλαμβάνουν τή ζωγραφική, τή χαρακτηριστική, τήν εικονογράφηση βιβλίων, τήν άγιογράφηση ναών, ένδω παλαιότερα καί τή σκηνογραφία. Είται έπιμελητής τής Αγιορειτικής Πινακοθήκης τής Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας, ή όποία άσχολείται κυρίως μέ τό εικαστικό έργο σύγχρονων καλλιτεχνών πού έχουν έμπνευστεί από τό Άγιον Όρος καί μέ τήν ιστορία τής θρησκευτικής χαρακτηριστικής.

Έχει κάνει δεκαπέντε άτομικές εκθέσεις κι έχει λάβει μέρος σέ πλήθος όμαδικών στήν Ελλάδα καί τό έξωτερικό, ένδω τό 1984 έλαβε μέρος στήν 15η Biennale Αλεξανδρείας.

Από τό 1990 επισκέπτεται συχνά τό Άγιον Όρος κι έτσι μεγάλο μέρος τής δουλειάς του σχετίζεται μέ αυτό. Ζωγραφική, σχέδια, χαρακτηριστικά καί εικονογραφήσεις βιβλίων έχουν συχνά πηγή έμπνευσης τόν Άθωνα καί τή μοναστική του πολιτεία. Παραλλήλως έχει δημιουργήσει σημαντικό αριθμό έργων στό ίδιο τό Όρος (όροφογραφίες στήν Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας, τοιχογραφίες στήν Ι.Μ. Παναγίας Πορταΐτισσας στήν Κορνοφωλιά –μετοχίου τής Ι.Μ. Ίβήρων-, δημιουργία του έργαστηρίου χαρακτηριστικής στίς Καρυές, στό πλαίσιο τής προσπάθειας πού γίνεται γιά τή διαφύλαξη, μελέτη καί προβολή τής Αγιορειτικής χαρακτηριστικής). Έχει κάνει τήν έρευνα κι έπιμέλεια γιά τήν έκδοση Σπύρος Παπαλουκάς-Θητεία στόν Άθω γιά τό σύνολο του Αγιορειτικού έργου του μεγάλου έλληνα ζωγράφου, καθώς καί γιά τήν έκθεση Τό Άγιον Όρος στήν Έλληνική Τέχνη πού διοργανώθηκε από τό Μορφωτικό Ίδρυμα τής Έθνικής Τραπεζής καί τήν Αγιορειτική Πινακοθήκη.

Η τωρινή έκθεση στό Βυζαντινό καί Χριστιανικό Μουσείο παρουσιάζει εκτενή δείγματα όλων τών δραστηριοτήτων του Μάρκου Καμπάνη πού έγιναν τά τελευταία είκοσι σχεδόν χρόνια καί σχετίζονται μέ τό Άγιον Όρος.

Άγιον Όρος

Ζωγραφική, χαρακτηριστικά σχέδια, 1990 - 2008

«...Ακούραστος μελετητής του ιερού βουνού, λάτρης της ελληνικής φύσης και της αιγαιοπελαγίτικης απεραντοσύνης, έρευνά, προβληματίζεται, επανεξετάζει τα προσωπικά του βιώματα και χωρίς να ενδιαφέρεται για τη γραφικότητα και την πιστή απόδοση των πραγμάτων κατορθώνει να μεταπλάθει τις ευαίσθητες ζωγραφικές του επιφάνειες σε εικόνα και όμοίωση.

Έξαιρετικός σχεδιαστής, δεξιότηχης στό χειρισμό των υλικών με απόλυτη κυριαρχία στα έκφραστικά του μέσα, με καθαρότητα στη γραφή, γνωρίζει πώς να αναδεικνύει στα έργα του τό ουσιαστικό τους περιεχόμενο και να αποκαλύπτει τις διαχρονικές αισθητικές αξίες που τον επηρεάζουν και τον καθοδηγούν.

Ζωγραφίζοντας στο Άγιον Όρος ο Μάρκος Καμπάνης αποφεύγει τον σκόπελο της προγονολατρίας και καταφέρνει να αναδείξει με μοναδικό τρόπο την αρμονία ανάμεσα στο θεϊό και τό ανθρώπινο, τό συμβολικό και τό πραγματικό, τό αντικειμενικό και τό βιωματικό. Στα έργα του Άγιου Όρους, μεταπλάθει τό μοναδικό τοπίο αυτής της κιβωτού της βυζαντινής και νεοελληνικής ορθόδοξης παράδοσης με πίνακες ατμοσφαιρικούς, σε έργα πλασμένα ανάμεσα στο όνειρο και την πραγματικότητα.

Τό σημαντικότερο όμως στοιχείο είναι ότι αποτελεί ένα σπάνιο δείγμα παραγωγικής επεξεργασίας και διοχέτευσης παραδοσιακών απεικονίσεων και τεχνικών σε περισσότερο σύγχρονους προβληματισμούς και σε πίο προσωπικές αναζητήσεις.

Δέν είναι άλλωστε τυχαίο ότι αυτός ο βαθύς μελετητής και γνώστης της βυζαντινής τεχνικής με τη χρήση του προπλασμού και των επάλληλων χρωματικών στρώσεων προσδίδει στις αισθητικές του κατακτήσεις ένα καινούργιο νόημα, ένα νόημα σχεδόν μεταφυσικό και ταυτόχρονα μεταδίδει τις ανεκτίμητες καλλιτεχνικές αξίες της ελληνικής ζωγραφικής παράδοσης».

Μαίρη Μιχαηλίδου

Ιστορικός Τέχνης

Ιούνιος 2009

Ζωγραφίζοντας στό Άγιον Όρος

Ἡ ιδιαίτερη ἔλξη πού ἀσκεῖ ὁ χῶρος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, φυσικός καί δομημένος, στοὺς καλλιτέχνες, ὅσο καί ἡ ἱστορική καί πολιτισμική σημασία του, ἔδωσε καρπὸ τὴν παραγωγή ἑνὸς πλούσιου καλλιτεχνικοῦ διαλόγου μὲ τὴ φύση καί τὰ μνημεῖα τοῦ Ὁρους ἐδῶ κι ἐνάμιση αἰῶνα, γιὰ νὰ ἀναφερθοῦμε στὴ νεώτερη ἱστορία.

Ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Θεόδωρου Ράλλη στά 1885 μὲ τὴ γλαφυρὴ ἀποτύπωση τῆς ζωῆς τῶν μοναχῶν, μέχρι τὰ πρόσφατα ἔργα τοῦ Μάρκου Καμπάνη, τὸν ὁποῖο μὲ χαρὰ φιλοξενεῖ τὸ Βυζαντινὸ καί Χριστιανικὸ Μουσεῖο, στὴ νεώτερη ἑλληνικὴ ζωγραφικὴ ἔχουν γραφεῖ σημαντικὲς σελίδες μὲ θέμα τὸ Ὁρος.

Ἡ σχέση τοῦ Μάρκου Καμπάνη μὲ τὴν ἀγιορειτικὴ κοινότητα ξεκινᾷ τὸ 1990 μὲ ἕνα πρῶτο ταξίδι πού ἐμελλε νὰ τὸ ἀκολουθήσουν πολλὰ ἀκόμη μέχρι σήμερα, καί τὸν ἔδесе συναισθηματικὰ καί καλλιτεχνικὰ μὲ τὸν χῶρο καί τοὺς ἀνθρώπους σὲ πολλαπλές δραστηριότητες.

Οἱ ποικίλες ὀπτικές γωνίες –σχέδιο, χαρακτηριστικὴ, ζωγραφικὴ– ἀπὸ τίς ὁποῖες προσεγγίζει μοναστήρια καί φύση, μαρτυροῦν μίαν ἀνήσυχη ψυχὴ κι ἕνα ἐξίσου ἀνήσυχο μάτι πού ἀναζητᾷ μὲ χίλιους τρόπους νὰ ἀποδώσει τὴν ἀτμόσφαιρα, τὴ θρησκευτικότητα, τὸν ἀναχωρητισμὸ, τὸν φυσικὸ καί πολιτιστικὸ πλοῦτο καί μύρια ἄλλα, εἴτε μέσα ἀπὸ τίς ὀξεῖες ἀντιθέσεις τοῦ ἄσπρου-μαύρου στη χαρακτηριστικὴ, εἴτε μέσα ἀπὸ τίς πλούσιες ἐναλλαγές τοῦ χρώματος στη ζωγραφικὴ.

Ἀφήνω γιὰ τὸ τέλος –γιὰ νὰ τονιστεῖ ἡ συμβολὴ του– τὴν ἐκτίμησή μου γιὰ τὴ φρεσκάδα μὲ τὴν ὁποία ἀντιμετωπίζει τὴν ὀρθόδοξη ἀγιογραφία στό ἔργο του στὴν Παναγία Πορταΐτισσα στὴν Κορνοφωλιά τοῦ Ἑβρου, μετόχι τῆς Ι.Μ. Ἰβήρων, ἔργασία πού τὸν κατατάσσει στοὺς ἀνανεωτές τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωγραφικῆς, μὲ τὴν ἔννοια ὅτι πατὰ γερά στὴν παράδοση αἰῶνων, χωρὶς ὅμως νὰ τὴ χειρίζεται μιμητικά, ἀλλὰ συνθέτοντας ἕνα προσωπικὸ ζωγραφικὸ παράδειγμα.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Βυζαντινοῦ καί Χριστιανικοῦ Μουσείου
Δρ Δημήτριος Κωνστάντιος

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΘΕΣΗΣ: Βυζαντινό καί Χριστιανικό Μουσείο

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ: Ίωάννα Αλεξανδρή

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΩΝ: Έθνική Ασφαλιστική

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΡΓΩΝ: Ο. Βεϊνόγλου Διεθνής Μεταφορική

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γ. Οικονομίδης, Έκδόσεις Ίνδικτος, Α & Ν. Κυριακίδης Ο.Ε.

ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ: Έκδόσεις Ίνδικτος

ΠΛΑΙΣΙΑ: Σδράλης Νίκος, Καρακίτσος Σωτήρης

ΠΡΟΘΗΚΕΣ: Εύγενής παραχώρηση του Μορφωτικού Ίδρύματος Έθνικής Τραπέζης

Η τωρινή έκθεση στο Βυζαντινό καί Χριστιανικό Μουσείο διοργανώθηκε καί παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Αγιορειτική Έστια Θεσσαλονίκης κατά τούς μήνες Οκτώβριο - Δεκέμβριο 2009 με επίμελεια Αναστάσιου Ντούρου.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΘΕΣΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΠΕΛΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

EPT

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

**Υπουργείο Πολιτισμού καί Τουρισμού
Βυζαντινό καί Χριστιανικό Μουσείο**

Βασιλίσσης Σοφίας 22, Αθήνα 106 75

Ώραριο λειτουργίας: Τρίτη ως Κυριακή, 08.30-15.00

Τηλ.: 210 7211027, 7232178 - info@byzantinemuseum.gr